

Başkan Erdoğan?

2014 yılında Tayyip Erdoğan Çankaya'ya çıkacak ama cumhurbaşkanı olarak mı, başkan olarak mı? Türkiye başkanlık sistemine geçecek mi?

Tayyip Bey başkanlık sisteminin yararlı olacağına inanıyor, söyledi de bunu. Onun için tartışılmasını istiyor. Umuyor ki, tartışmalarda o sistemin iyi olduğu anlaşılır, geçiş kolaylaşır.

Bu yolda bazı sorunlar, duraklar var. Evvela, cumhurbaşkanı seçimi 2012'de mi, 2014'te mi?.. Sonra, Meclis'ten geçer mi? Dün Sedat Ergin de yazdı, referanduma gidecek şekilde anayasa değiştirmek için AKP'nin Meclis'te dört eksiği var; gizli oylamada başka partilerden evet oyu verecek dört vekil çıkar mı?..

Seçim tarihi 2014

Seçim tarihi konusunda eşit ağırlıklı iki hukuki görüş var:

- Abdullah Gül Meclis tarafından 7 yıl için seçilmiştir. Anayasa'ya sonradan konulan '5 yıl' hükmü, halkın seçeceği cumhurbaşkanları içindir.

- Hayır, nasıl seçildiğine bakılmaksızın cumhurbaşkanlığı süresi 5 yıldır, seçim 2012'dedir.

Bu hukuki belirsizliğin sebebi, anayasa değişikliği ile cumhurbaşkanını halkın seçeceği hükmü getirilirken seçim tarihine ışık tutacak geçici bir madde konulmamış olmasıdır. (*Madde 101 ve 102*)

Seçim tarihini ve seçim işlemlerini düzenleyen bir kanun da henüz çıkarılmamıştır.

Hukukun belirsiz olduğu yerde kararı siyaset verir. Nihai kararı Gül ve Erdoğan vereceklerdir. Benim tahminim 2014'tür. Bakın, 2012'ye girmek üzereyiz, iktidar böyle bir kanunu hâlâ çıkarmamıştır, demek ki seçim tarihi olarak 2014'ü düşünüyorlar.

Meclis'ten geçer mi?

Başkanlık sistemini öngören bir anayasa teklifini Meclis'e sunacak 184 milletvekili fazlasıyla bulunur. Ama Meclis'ten geçmesi için gereken asgari 330 gizli oyun bulunacağını hiç sanmıyorum. AK Parti'nin dört eksiğinin olmasından başka, bazı AK Partili vekillerin de gizli oylamada 'ret' oyu vereceklerini düşünüyorum.

AK Partilileri etkileyebilecek liberal hukukçuların da çoğu başkanlık sistemine karşıdır. Partide de o yönde bir heyecan gözüküyor.

Ben, bu şartlar altında Tayyip Bey'in sistemi değiştirmek için zorlama yapacağını sanmıyorum.

Başkanlık sistemi iyi mi?

Kağıt üzerinde iyidir. Hükümet krizleri olmaz, parlamento taktikleri, hizipçilik gibi unsurlar yürütmeyi etkilemez, vesaire...

Yarı başkanlık sistemi ayrı bir konu, başkanlık sistemine öteden beri karşıyım. Diktatörlük falan getirir diye paranoyalarım olduğundan değil. Böylesine köklü bir sistem değişikliğinin getireceği maliyetin, umulan yararından çok daha ağır olacağını gördüğümden.

İçinde Başbakan, Bakanlar Kurulu, Bakanlık kavramları geçen bütün kanunları, kararnameleleri değiştireceksiniz... İdari ademi merkeziyete ben taraftarım fakat başkanlık sisteminde siyasi ademi merkeziet (eyalet) sistemi de gerekecektir... Yüksek yargıyı yeniden düzenlemek icap edecektir... Osmanlı'dan beri yedi yüz yıl, Meşrutiyet'ten beri yüz elli yıl, Cumhuriyet'ten beri doksan yıl süreyle yerleşmiş, kökleşmiş olan "**devlet başkanı, hükümet başkanı**" şeklindeki alışkanlıklarımızı, teamüllerimizi, reflekslerimizi, siyasi kültürümüzü bile değiştirmek zorunda kalacağız... Üfff...

Umulan fayda, bu karmaşaya değer mi?

Tayyip Bey, bugünkü sistemde cumhurbaşkanı, Abdullah Bey de bugünkü sistemde başbakan olacaktır, çok büyük ihtimalle.